

O etnologii

O etnologii i antropologii kulturowej

Etnologia i antropologia kulturowa, umieszczone obok siebie w nazwie naszego Instytutu, to określenia prawie synonimiczne, jednak każde z nich niesie nieco inne skojarzenia.

Etnologia to dawna „nauka o ludach”: o społeczeństwach i kulturach, które kiedyś nazywano – z prawdziwie zachodnim poczuciem własnej wartości – pierwotnymi, prymitywnymi albo egzotycznymi. W tle jest jeszcze **etnografia**, rozumiana jako badanie kultury ludowej, np. wiejskiej, a więc – znów w dawnym, wyidealizowanym wyobrażeniu – tradycyjnej, niezsutej cywilizacji?

Dziś, gdy przybysze z grup traktowanych kiedyś jako egzotyczne chodzą po ulicach naszych miast, nie ośmielilibyśmy się nazwać ich „ludami prymitywnymi”. Jako badacze widzimy, że tak samo możemy patrzeć na nich i na nasze własne społeczeństwo. Tam i tutaj odnajdziemy podobne procesy i mechanizmy społeczno-kulturowe, tymi samymi metodami (właśnie etnograficznymi, czyli przez osobiste „pójście w teren”) możemy je badać?

Antropologia kulturowa – nazwa upowszechniona w Polsce od stosunkowo niedawna – wyrasta z tych właśnie przesłanek. Nie dzielimy ludzi według poziomów rozwoju czy typów kultury, lecz z równą uwagą co obcym ludziom przyglądamy się samym sobie: **z podobnego dystansu, krytycznie i refleksyjnie.**

Realizowana przez nas etnologia/antropologia to **nauka żywa, zaangażowana w badanie bieżących problemów społeczno-kulturowych.** Chociaż mamy swoje miejsce na Wydziale Historycznym (i to już ponad 80

Na skróty

- [Dziury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

lat, bo od 1935 r.), to nie jeste?my wy??cznie nauk? historyczn? (humanistyk?), nale??c jednocze?nie do nauk spo?ecznych. Oba te podej?cia splataj? si? nierozdzielnie w dydaktyce i w pracach naukowych, prowadzonych w naszym Instytucie. Przedmiot „antropologia kulturowa” bywa przecie? realizowany tak?e na innych kierunkach studiów, b?d?c tam bardziej gabinetow?, teoretyczn? refleksj? nad zjawiskami kultury. Natomiast dla nas etnologia/antropologia jest przygod? – oczywi?cie akademick?, intelektualn?, ale te? ?yciow?.

Polem dla tej przygody s? zawsze badania terenowe, zwane nadal etnograficznymi. Jest to intensywne, dog??bne poznawanie danej grupy, wszystko jedno – odleg?ej czy bliskiej. Prowadzimy je poprzez „zanurzenie si?” w terenie, przez pobyt w?ród ludzi, z którymi wchodzimy w osobisty kontakt. Nie tylko poznajemy tre?ci kulturowe i rekonstruujemy panuj?ce tam mechanizmy spo?eczne, ale te? dowiadujemy si?, w jaki sposób my?i? Oni, jak widz? ?wiat, w którym ?yj?. A z takiej umiej?tno?ci patrzenia oczami Innych wynika te? **zdolno?? do rozumniejszego, refleksyjnego spojrzenia na siebie samych.**

Powiedzieli o etnologii i antropologii kulturowej

Definiowanie etnologii nie jest prostym zadaniem, gdy? dla ka?dego mo?e ona nie?? inne znaczenia. Zach?camy do zapoznania si? z wypowiedziami studentów i studentek oraz pracowników i pracowniczek Instytutu, którzy podzielili si? swoimi refleksjami na temat naszej dyscypliny.

Etnologia, etnografia, antropologia kultury - to s? naprawd? wspania?e studia. Oczywi?cie dla tych, którzy rozgl?daj? si? po ?wiecie, którzy dostrzegaj? innych ludzi i chc? zrozumie? ich dzia?ania, twórczo?? i oryginalno??. Dla tych, którzy interesuj? si? Kultur? w najszerszym i najg??bszym znaczeniu tego poj?cia. Z tej puli konstrukcji uczynionych przez cz?owieka, z inwentarza jego aktywno?ci, mo?na wybra? dla siebie to, co najciekawsze, co najbardziej charakterystyczne w procesach dziejowych i we wspó?czesno?ci.

prof. [Anna Zadrozynska](#) [1]

Antropologia i etnografia to dwie mocno zwi?zane ze sob? dziedziny, obejmuj?ce szeroki przedmiot zainteresowa?. Pozwalaj? dostrzec bogactwo i ró?norodno?? znacze?, z jakimi spotykamy si? w ?yciu codziennym lub w dalekich w?drówkach do obcych krajów. Etnografia uczy nas wra?liwo?ci na drugiego cz?owieka, uczy rozmowy w prawdziwym tego s?owa znaczeniu, opartej na dialogu i s?uchaniu tego, co ludzie maj? nam do powiedzenia. Antropologia za? jest z jednej strony analiz?/interpretacj? otaczaj?cego nas ?wiata, o którym mo?emy mówić w oparciu o ?ród?a pochodz?ce z bada? terenowych (prowadzonych w miejscach "odleg?ych" badaczowi: na innych kontynentach, na Dworcu Centralnym w Warszawie, w?ród motocyklistów, paryskich kloszardów, czy w czasie pejo?lowej w?drówki), ale jest tak?e empiryczn? filozofi?/konstrukcj? intelektualn?, próbuj?c? okre?li? granice epistemologicznego poznania.

dr ?ukasz Smyrski

Powi?zane materia?y [?cie?ki kariery](#) [2]

[Rekrutacja](#) [3]

[O Instytucie](#) [4]

Source URL: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/dla-kandydatow/o-etnologii>

Odnosi?niki

[1] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/instytut/ludzie/pracownicy/anna-zadrozynska>

[2] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/dla-kandydatow/sciezki-kariery>

Na skróty

- [Dy?ury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

[3] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/dla-kandydatow/rekrutacja>

[4] <https://www.etnologia.uw.edu.pl/institut/o-instytucie>